

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Magyar ábránd.

— Irta: Lukácsy István. —

Ha a kelet-ázsiai csatatérről a következő sürgönyöket kapnók:

A japán flottának sikerült az egész egyesült orosz flottát a sik tengerre kicsalni s ott egy óriási ütközetben egészen tönkretette. Oroszország e percztől kezdve többé nem tekinthető tengeri hatalomnak.

Megtörtént a nagy szárazföldi ütközet. A csata rendkívüli véres volt. Oroszország kelet-ázsiai hadserege egészen megsemmisült. Állítólag még 500 ezer emvert vet a keleti harezterre, de ezáltal elsőrendű pozícióját Európában elvesztette.

Akkor:

Bármily messzire essék tőlünk az a véres isteni színjáték, melyet a legmodernebb és legöldöklőbb fegyverekkel harcolnak meg nipponok és az oroszok, mégis kell, hogy érdekelje a magyar közönséget annál a közvetlen szomszédságnál fogva, melyben Magyarország Oroszországgal szem-

ben áll. Az a merészség, a melylyel Japán a nagy orosz birodalmat e háborura provokálta, minden esetre érdekes. Feltűnő dolog az is, hogy a német törzsű népeknek: Németországnak és az Észak-Amerikai egyesült Államoknak a sympatiája rövid 48 óra alatt a diadalmaskodni kezdő sárgaláz miatt Japántól el Oroszországhoz pártolt.

Magyarországnak újabb és fontosabb okai vannak arra, hogy e háború eredménye iránt érdeklődéssel viseltessék. Magyarországot minden oldalról a szlávok gyűrűje veszi körül. Hogy ezek a központ felé haladó erők törvénye szerint egymással egyesülni akaró népek még eddig nem ömlöttek össze egy nagy nemzettesté, ennek főoka az, hogy Magyarország, mely intelligenciájával e keleti szláv fajokat messze fölülmulja, mint ék furódik közéjük, melyen még eddig minden egyesülési törekvés megtörött.

A faji összetartásnak érzése ott él szívekben, s ha felcsillan az orosz di-

csőség sugara, akkor ókis örvendeznek, ha pedig vereség éri őket, akkor felszisszennek ők is, mint Srbb, a prágai polgármester és a városi közgyűlésen nagy lelkesedéssel fogadják el az indítványt, mely biztosítja Pétervár lakosságát Prága sympatiájáról és az orosz fegyverek diadalát kívánja az összes szlávok dicsőségére. Ahogy pedig az orosz hadi flotta portarthuri vereségét jelentette a táviró, ami szomszédunk, Szerbia, gyászt öltött s a templomok megteltek imádkozókkal, kik az orosz fegyverek győzelméért könyörögtek,

Ha a Magyarországot körülvevő szlávok összefognak és Oroszországot szövetségük számára megnyerik, úgy a legnagyobb veszedelem fenyegeti a magyarság jövőjét. Egészen el is merülhet a szlávok tengerében, melyben most is csak egy kicsiny szigetet képez. Magyarországnak tehát érdekében áll, hogy az orosz birodalom végtelen ereje bizonyos pontokon leköttesse, sőt hogy

Karnevál.

— A „Bácsme gyei Napló“ eredeti tárczája —

Tánczra föl! — Ez volt mostan a jelszó. Karnevál herczeg Ő fensége elkiáltotta magát és csodálatos, — nem a pusztába. Nálunk rendszeren a pusztába szoktunk kiabálni, az ő kiáltása ezerszeres visszhangra talál. De nem is csoda. A villamosság, x-sugarak és rádiumok korszakában ez nem is lehet másként.

A dolog t. i. úgy áll, hogy Karnevál ur agg korára való tekintet nélkül még mindig rendkívül nagy villamdelejes erővel rendelkezik. Ilyenformán a vén kurucz valóságos villanytelepet képez, ahonnan az emberek, mint a telegráf-oszlopok szerteszéthordják az egész világba az elektromosságot. A cigány képezi a positiv, az öregek a negativ villamosságot és a fiatalság szórja — a szikrákat.

A cigány keresztbe fekteti a vonóját, megrikatja a „hedegit“ és készen van az áram.

— Bárcsak soha se szakadna meg! — mondogatják a fiatalok.

— Bárcsak már vége volna! mondogatják az öregek.

No mert az öregek is eltipegnek arra a haszontalan bálra, mert hát az atyuskának a mamuska, — a mamuskának az Iluska, — az Iluskának meg a Béluska nem hágy békét.

— Mert hát mit meg nem tesz az ember a családi békéért? mentegetőzik az atyuska.

— És mit meg nem tesz az anya a gyermekeiért? — mentegetőzik az anyuska. Aztán szó, ami szó, — a lány oda való, maholnap eladó (talán már tegnap is az volt), csak nem borithatjuk a szita alá.

Igy kerülnek aztán valamennyien akarva, nem akarva, Karnevál birodalmába.

De nemcsak az öregek, meg a „gyerekek“ — hanem még a fiatal házasok is szívesen eljárogatnak Karnevál templomába, Terpsichore tiszteletére, — 1) mert már otthon eltanultak egymástól néhány tánczot, amit itt nyilvánosan produkálhatnak; 2) mert itt sok férj úgy járhatja, ahogy a cigány huzza, nem pedig úgy, ahogy az asszony fuja.

Igen, a farsangnak meg vannak a maga saját külön eredetiségei, amiket mind Karnevál herczeg Ő fenségének köszönhetünk.

Ez a parókás, leleményes agglegény ifjakat, öregeket, férfiakat, nőket, egészségeseket, betegeket, épeket, bénákat egyaránt felvillanyoz, izgékonyvá, mozgékonyvá, elevenné, élénkké, vidámmá, fürgév, kedvessé, bőkezűvé, nagylelkűvé, előzékennyé és figyelmessé varázsol át. De sokszor rövidlátóvá, még vakká is tesz.

Szerelmi históriákat rögtönöz és megteremti a lírikus költőknek egész armádiáját.

Szellőzteti a bőrzéket és élénkíti a hitelintézetek forgalmát és új életet önt a zálogházak kezelő személyzetébe.

Nélkülözhetővé teszi a gőzfürdőket és megszerzi azt az áldott jó állapotot, amit magyarily hívunk, hogy „Kazenjammer“. Megtanítja a pinczéreteket és vendéglősöket a szabálytalan „vegyszeti szabályra“ és alkalmat szolgáltat a fiakkereseknek egy-egy hamiskás mosolyra.

No de hogy a dologra térjünk, vessünk

vérvesztesség és erő pazarlás által gyöngüljön.

Ily módon azok a kisebb szláv fajok, melyek körülöttünk kerüngenek, elesnek a nagy orosz birodalom gyámolításától, minek azután következményeképe kisebb népségek elhidegülése következik be.

Bizonyára a legalkalmasabb pillanatot arra, hogy Oroszország helyett mi gyakoroljunk rájuk uralgó befolyást mint közvetlen szomszédjuk, miután e Balkán államok a mai helyzetükben rá vannak szorulva a külső támasztékra.

Goluchowszki és Tisza a delegatiókban Oroszországnak rendkívül hizelgő szavakkal ajánlják föl a statuskvó fentartását a Balkán félszigeten, holott ez a legelső alkalom, midőn a magyar imperialis politika érdekében a biztos és eredményes lépést meglehetne tenni.

Ha a magyar közélet vezérférfiai függetlenebbül gondolkoznának s nagyobb nyomatókkal lépnének fel a delegációban, úgy Goluchowszki nem volna képes az ő strucz-politikájával megállítani Magyarországnak nagy történelmi előhaladását. Mert széleskörű perspektíva nyílik előttünk, ha a Balkán-félsziget felé nézünk. Ott a népek most lázban élnek, lelkiületük forr, a szabadságot óhajtják és a szabadulást a török fajtól. Mint a Messiást üdvözlőnek, ha most szabadságuk védőjévé lennénk s a mi karjaink közé sodorná őket ami erős pártfogásunk. Nem vonhatnák ki magukat a

szomszédnagy hatalomakármilyen nemű befolyása alól. Gazdasági czikkeink és iparunk jó piacot kapnának ott s kifejtett európai kulturánk újabb szállal kötné lelküket hozzánk. Ahogy minket befolyásol most a szomszédos német kultúra.

A magyar nemzetben pedig ehhez a nagyszabású feladathoz megvan a megfelelő erő. — A mennyire kitudja magát szabadtani Ausztria ölelései közül, annyira lendül itt föl a kultúra és nemzeti gazdaság. Természetes, hogy az egész függetlenség Ausztriától volna a legideálisabb állapot. A felgyülemlett nemzeti erő és gazdaság a Balkán országok felé folyva szét, amely áramlat Magyarországot a félsziget egyes tartományaiival gyarapítaná meg.

Maga a természet jelöli ki, meddig terjedhet a magyar hatalom és magyar befolyás. A mi országunk földrajzi szempontból egy vízmedenczét alkot, a melynek folytatása van Dél és Nyugat felé, kívül a mostani ország határain. Egyrészt a dinári alpeselek vizválasztójáig, beleértve Dalmácia, Bosznia és Szerbia területét. Másrészt a Balkán hegység vizválasztójáig, beleértve Bulgáriát s az aldunai vidéket egészen a fekete tengerig.

Amíg nem lesz így kiegészítve a magyarság imperialis köre, addig soha sem lehet állandó pihenése e nemzetnek.

Meg lesz-e valamikor? Akkor, ha csakugyan megérkeznének azok a táviratok, melyeket czikkünk elejére tüztünk.

egy pillantást, a mi táncmultságainkra. Kezdjük mindjárt a táncrenden, ezen a filigrán kis könyvecskén, amelyben sokszor 5—6 szóval egy egész regényt örökítenek meg.

A táncmultságoknak nélkülözhetetlen kelléke a táncrend. Közönségesebb bálakon ezt egyszerűen fölpingálják egy lap papirosra, aztán berámázva kifüggesztik. Nobilisabb bálakon azonban már kinyomatják s a legelragadóbb variációkban a táncosnőknek ki is osztják.

Aztán nagy szerepet játszik a bálakon a „toilette.“ Heteken át ez az egyetlen téma minden lányos háznál és nem forog más közkézen, mint divatlapok és a szövetminták. Hölgyeink ilyenkor legtalálékonyabbak, — valószínűs divatlap-szerkesztők.

Csak egyben hibáznak. Inkább a kiadásokat huznák össze, mint a „midert.“

Az álarcos bálak sem ritkák Karnevál herezeg évadjában; különben nem álarcos bálakban is találkozhatunk sokszor maszkoknak is beillő „hosszu orokkal.“

A nőválásnál, amelyben a nőnek is joga van — adókönyvecskére és diplomára való tekintet nélkül — választani, a csintalan lányok szokszor az öreg urakat is oly alaposan megtánczoltatják, hogy csak úgy zihálnak belé. Inkább elszenvédnének 25 kontrát, mint egy ilyen turát.

Jön azután a vacsorázás ideje: a szünóra. És itt a legkedveltebb ételek egyike a farsangi — fánk. De nemcsak itt. Talán nincs széles e hazában egyetlen egy ház sem, ahol a kedves farsang-labdák Karnevál uralkodásának ideje alatt legalább egyszer színre ne kerülnének. És ezek a fánkok sok tanulságra adnák alkalmatosságot. Tessék elhinni, hogy egy fánk igen szépen rávezeti az embert az önismeretre.

Néhol a fánkokat, különösen a rosszul sikerülteket, czukorral szokták behinteni, hogy formátlanságukat és szintelenségüket ezzel leplezgessek. Az emberek között is sokszor akadhatunk olyanokra, akik belsőleg leggonoszabbak, külsőleg a legjobbak, legédesebbek. Jól sikerült fánkoknak rugalmasnak kell

Tehát még sem érdektelen minket magyarokat illetőleg az orosz japán háború, bárha a felkelő nap messze keleten fekvő országában zajlik is le az.

Orosz-japán háború.

Tokióból érkező hírek szerint e hó 14-én a japán hajóhad megtámadta az orosz flottát Port-Artur mellett. Egy orosz hajót elsüllyesztettek. Hetven halottjuk van az oroszoknak. Az oroszok 150 japánt elfogtak.

Hír szerint 600 orosz katona egy folyón való átkelés alkalmával megfagyott.

Az oroszok és japánok szárazföldi ütközetre készülnek a Jalu folyó mentén.

Khinában a helyzet kezd komolylyá válni. A khinai csapatok a khinai falnál összpontosítva lesznek és ha egyáltalán beavatkoznak a háborúba, biztosra vehető, hogy a japánok mellett foglalnak állást.

Az orosz hadseregben tömeges betegségekről tesznek jelentést.

A Port-Arthurból kivonult orosz flotta most a Sárgatenger északi vidékein czirkál. A flottának Port-Arthurban Stark tengernagy volt a parancsnoka, de a tengernagy a bombázás alatt megbetegedett s most hazautazik Pétervárra.

Az ellenfelek szárazföldi mozdulatairól nagyon kevés a hír. Az oroszok harmincz-hatezer főnyi katonaságot vonnak össze a Jalufolyó mellett Fen-Huan-Dingben, amelyet a Jalufolyó mandsuriai oldalának főerődjévé akarnak tenni.

Alaptalanok azok a híresztelések, hogy a balti-tengeri és a fekete-tengeri hajóhad Kelet-Ázsiába megy. Még a Koideszvenszky nevű hajóhad távozására vonatkozó már kiadott rendeletet is visszavonták az utolsó pillanatban. Makaróv kronstadti parancsnok ma Kelet-Ázsiába utazik és a Bajkál-tónál marad, hogy ott szervezze a vasuti vonatok átszállítására szükséges szolgálatot.

A monarchia semlegessége.

A hivatalos lap mai száma következő közleményt hozta:

A császári orosz és a császári japán kormány részéről a császári és királyi külügyminiszterium előtt hivatalos értesítések fe-

lenniök, úgy hogy ha összenyomjuk is őket, a nyomás megszüntével eredeti, szép gömbölyű formájukat újra vissza kell nyerniök. A jól sikerült embereknek is ruganyosoknak kell lenniök, s ha a sors lenyomja is őket, nem szabad összeesniök, hanem férfiasan szemébe kell nézniök az irigy vagy balsorsnak és fölemelt fővel fogadniök a csapásokat.

És mindezekből a morál, a következő:

1. Bizalommal lehetünk az olyan emberek iránt, akik olyanok, mint a jól sikerült fánkok, de ovatosak legyünk azokkal szemben, akik olyanok, mint a frissen sült fánkok.

2. Kerüljük azokat, akik olyanok, mint a töltelék nélküli fánkok; de bátran enyelegetünk azokkal, akik olyanok, mint a régi, összeaszott fánkok.

3. Segítsünk és szánakozzunk az olyan embereken, akik olyanok mint a keletlen fánkok; de vessük meg azokat, akik olyanok, mint a czukorral behintett fánkok.

Ez a farsangi labdák élvezetének tanulsága.

És hogy én ezt a tárczát a nyilvánosság elé bocsátom, az is farsangi tréfa.

Csajági Bernát.

küsznek, amelyek szerint e két hatalmasság egymással háboruban áll.

Az osztrák-magyar monarchia ennek következtében mindkét hadviselő félle szemben a semlegesség viszonyába lépett, és a nemzetközijogilag ezzel egybekötött magatartást szigorúan szem előtt fogja tartani.

A magyar állampolgárokra ebből kifolyólag az a kötelezettség hárul, hogy mindentől gondosan tartózkodniok kell, ami a monarchia semlegességével nem volna összeegyeztethető.

Lázongás Szóntán.

Felette szomorú jelenségről kell beszámolnunk. Szónta községében az ott már régóta lappongó szocialisztikus és anarchisztikus eszmék nyílt lázadásá törtek ki, veszélybe döntvén a lakosság testi és vagyoni biztonságát. A szocialisták már ez év eleje óta állandóan népgyűlés tartására engedélyt kérnek, amit a hatóság következetesen és helyesen megtagadott, mert tudta, hogy az izgatás legveszedelmesebb fajtája akarja a község békéjét felzavarni. Így tehát a most farsang vasárnapjára kérelmezett népgyűlést sem vette tudomásul Matkovits főszolgabíró, sőt előrelátással 12 csendőrt küldött ki az nap a helyszínére, hogy a hatósági tilalomnak érvény szereztessek. A népgyűlés nem is lett megtartva, ám de igen komoly jellegű forrongás tört ki.

Délután ugyanis újra összegyűltek, de most már több százra szaporodott a számuk és egy szempillantás alatt, mint a feldühödött farkasok rontottak a község házához.

Hol a szolgabíró! Adjátok ki, mert agyonütünk mindenkit!

A szocialisták ugyanis tudomással bírtak arról, hogy a főszolgabíró a községbe utazott, szemlélni a hatást, amelyet a gyűlés megtagadásával keltett. A megrémült főszolgabíró idejekorán elmenekült, még mielőtt a népharag utolérte volna. A szocialisták ekkor nekiestek a község házához, bezúrták az ablakokat és követelték, hogy adják ki a jegyzőt. Mikor itt végeztek, ordítva vonultak végig a községen és minden olyan házat megtámadtak, amelyben jókabátos ember lakik. Az ablakokat sorra bezúrták és üldözőbe vettek minden urfajtat. Közben arról értesültek, hogy Zomborba táviratot küldtek katonaságot. Erre nekiestek a táviró-póznának és ki akarták dönteni. Amikor ez nem sikerült, létrákat hoztak, hogy elvágják a táviródrótokat. A közelben levő csendőrök azonban megakadályozták ebbeni szándékukat.

Másnap Zomborból egy század gyalogos vonult ki a községbe.

A katonaság erélyes fellépésének csakhamar meg volt az eredménye, mert reggelre az összes utcák néptelenné váltak, a korcsmák mindenütt bezárattak és a katonaság erős kordonnal zárta el az utcákat.

A hatóság embereinek első feladatát képezte a rend és nyugalom helyreállítása végett a főkolompásokat elfogni. E főkolompások Szabó és Milos Márkó fanatikus szocialisták voltak.

Egy korcsma hátsó szobájában akadtak rájuk és a két meglepett parasztot, akik éppen egy újabb támadás részleteit beszélték meg, hamarosan le is tartóztatták.

Amint azonban a nép a letartóztatás híré

megtudta, ismét csoportosulni kezdett. A gyülekezés célja az volt, hogy egy deputációt válasszanak, akik interveniálnak majd az elfogottak érdekében.

A deputáció el is indult, de még nem is ért a község házához, amikor a tömeg hirtelen felkerekedett és fenyegetődzve vonult előre, követelve a két letartóztatott szabadon bocsátását.

Erre a század parancsnoka riadót fuvattatott s szuronysegezve neki vezényelte katonáit a népnek. Amint ezt a tömeg látta, eszeveszett futásnak eredt, úgy hogy egy negyedóra alatt a tér kiürült anélkül, hogy a legkisebb sebesülés történt volna.

Délután négy órára a községben helyreállott a nyugalom s eddig nincs hír, hogy a nyugalmat megbolygatták volna. Kerekes János kir. ügyész a helyszínen van s megkezdte a főkolompások kihallgatását.

H I R E K.

— **Közgyűlési póttárgyak.** A holnapi közgyűlés tárgysorozatába pótlólag a következő tárgyak lettek fölvéve: Számvevői hivatal jelentése az árvaszéki 150000 koronás tartalékalap kamatainak a „Hét éven felüli gyámoltalanok alapjánál“ az 1904. évi költségvetésbe történt beállítására tárgyában. Ugyan az a rövid lejáratu kölcsön 1904. évi elszámolása és az 1904. évi fizetési tervet tárgyában. A m. kir. belügy miniszter 125629/903 sz. leirata a csendőrség felállítása ügyében 717/903 sz. a. hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában. Tanács javaslata a vágóhidépités befejezése határidejének megállapítása tárgyában. A Kelebiai hegyközség kérvénye egy iskola felállítása iránt. A bíráló választmány jelentése a VIII. körüli választás tárgyában. „Klotild“ első magyar vegyipar részv. társaság kérvénye a Szabadkán tervezett kénsav és műtrágyagyár részére szükséges terület ingyenes átengedése és egyéb kedvezmények megadása iránt. Dr. Fischer Jákó bizottsági tag indítványa a tartalékos és póttartalékos katonáknak tényleges szolgálatra történt behívása tárgyában. Dr. Reisner Lajos interpellációja az ipartestületi tagdíj hátralékok behajtása tárgyában. Dr. Fischer Jákó bizottsági tag indítványa a közgyűlési meghívó kibocsátása tárgyában. Dr. Fischer Jákó indítványa a folyamatban levő fegyelmi ügyek befejezése tárgyában. Miloszavlyevics Milán bizottsági tag indítványa a Bács-megye tulajdonát képező telkek megvétele tárgyában.

— **Császka György kalocsai érsek ünneplése.** Az óbecsei városi képviselőtestület tegnap délelőtt rendkívüli közgyűlésre volt egybehívva, amelynek egyetlen tárgya volt Császka György dr. kalocsai érseknek diszpolgárrá való megválasztása. A bőkezűségéről országosan ismert főpap a közelmúltban Óbecse r. kath. hitközségét tüntette ki kegyével és fejedelmi bőkezűséggel biztosította azt, hogy az alsó városban a hivek új templomot, a belvárosban pedig új plébánialakot kapjanak. E célra eddig és egyelőre 60 ezer koronát juttatott az óbecseieknek és megígérte, hogy az új templom belső berendezéséhez is hozzá fog járulni. Az indítványt Balaton Gyula dr. járási főszolgabíró szép beszéd kíséretében tette meg, Janich Ferenc plébános a belvárosi, Kovács Ferenc plébános a külvárosi hivek nevében járul hozzá

az indítványhoz. Tünető éljenzés hangzott föl, mikor Gavanszky Milos a szerbek, majd Freund József, a szintén nagy emberbarát a zsidók nevében méltányolták a kalocsai érsek jó szívet és bőkezűségét és hozzájárultak az indítványhoz. Császka Györgynek a diszoklevelet egy husz tagból álló küldöttség fogja legközelebb Balaton Gyula dr. főbíró vezetése alatt átnyújtani.

— **A zombori függetlenségi párt vasárnap este közgyűlést tartott,** amelyen 25 tagu szűkebb végrehajtó bizottságot választott. A párt titkára előadást tartott az általános orsz. politikai és városi helyzetről. A párt közgyűlése egyhangulag helyeselte az obstrukció folytatását. Dr. Pataj indítványára egyhangulag (mert az egyetlen ellene felszólaló Henneberg Sándor felszólalása kapcsán kilépett a pártból), kimondta, hogy a törvényhatósági bizottságban is mint külön függetlenségi párt alakul meg, minél fogva pártkérdés, hogy bizottsági tagjai más városi pártok tagjai nem lehetnek. Ennek következményeképp dr. Markovith Lajos törvényhatósági bizottsági tag bejelentette, hogy kilép a haladó pártból. — Dr. Mayer Nándor szerb nyelven ismertette az indítványokat és határozatokat. A közgyűlés után 122 terítéki bankett volt a csitaoniczában.

— **Adomány.** Bende Imre nyitrai püspök, kit az újvidéki katolikus olvasókör lelkesedéssel védnökének megválasztott, a körnek, melynek ezen választás által volt lelkipásztorra iránti szeretetét sikerült kifejeznie 200 koronás adományt küldött.

— **Halálozás.** Egy városunkban is közismert és nagy tekintélyű pécsi nagykereskedő váratlan haláláról értesítenek bennünket. S o m o g y i Lajos bornagykereskedő, aki üzleti összeköttetései révén Szabadkán hosszabb időn át tartózkodott, ma éjjel Pécsen két napi szenvedés után elhunyt. Az élete delén hirtelen elhunyt úri ember előzékeny modorával, jóságos lelkével és derült kedélyével városunkban is közkedveltségnek örvendett. Halála itteni nagyszámu barátaira és tisztelőire megdöbbentő hatással volt, Temetésére, a mely holnap Pécsen lesz többen odautaztak.

— **Az italmérési illeték felszólamlási bizottságának** a „Bácskai Hirlap“ mai számában valaki neki megy azért, mert italmérési adójával nincsen megelégedve. Vad haragjában neki ront dr. Janiga Jánosnak és azt a hazug vádat hozza fel ellene, hogy egyik másik adózónak kedvez vagy nem kedvez aszerint, amint Mukics Simon embere az illető vagy nem. Az emberek közötti ilyen megkülönböztetés legfőleg a Mukics kultusz embereinek és kreaturáinak a dolga és szokása. Ilyen korlátoltságára felelni se érdemes és már most, mielőtt dr. Janiga Jánossal erről beszéltünk volna, merjük állítani, hogy közönséges dühöngés az a cikkezés és semmi más. Az érdemleges czáfolatra legközelebbi számaink egyikében még rátérni fogunk.

— **A Szaczellár-Dungyerszki affaire.** Szaczellár György a maga részéről nem tartja befejezettnek a kártyázás ügyét az által, hogy Dungyerszki Lázár a fia által elvesztett összeget jótékony célra adta. Szaczellár meg van győződve arról, hogy Dungyerszky György adóssága ezért teljes összegében fennáll vele szemben.

— **Konsulátusok és a kereskedők.** Kereskedőink gyakran fordulnak valamely külföldön levő osztrák-magyar konszultushoz czimekért, vagy fölvilágosításért és sokszor megfedkeznek arról a szabályról hogy ily esetekben válaszbélyeg melléklendő. Így támadnak a konszultusoknak 25—50 filléres követelése, melyek behajtása a kereskedelemügyi miniszteriumot és más hatóságokat foglalkoztatja. — A kereskedelemügyi miniszter azért a szegedi kereskedelmi és iparkamara útján figyelmeztetni kívánja az érdekelteket hogy magánfeleknek a konszultusokhoz intézett megkereséseknél válaszbélyeget kell küldeniök.

— **Négyes, cotillon, vizavi, meg egy pár fejbeverés.** A Pest Szálloda nagytermében lezajlott a bálók ruskója is az igazi népies farsangi bál, amely az idén azzal tűnt ki, hogy volt ott nemcsak négyes, cotillon, vizavi, hanem egy pár olyan fejbeverés is, hogy csakhamar nem lehetett tudni, hogy nem-e a mentők bálja volt, — mert már azoknak kellett belépni a kékvókba. Mint értesülünk, ott voltak notabilitásaink közül is sokan, akiknek névsorát most azért nem hozzuk, mert esetleg egyik-másikuk kifelejtődnek, ami nagy apprenzióra adna okot.

— **Halálos késelés.** A farsangi duhajkodásnak megvannak Csonoplyán az áldozatai. Mint értesülünk, tegnap éjjel Weiman Sebestyén lakásán véres verekedés történt, melynek oka Bóhnert Jakab 18 éves sváb legény rémtette volt, ki Weiman leányát annyira összeszurkálta, hogy a szerencsétlen leány a 16 szurástól pár perc alatt elvérzett. Ezért egy csomó suhancz Bóhnertre vetette magát, ki a késszurásoktól szintén halálos sebet kapott. A vizsgálatot már megindították.

— **Verekedés.** Szekeres Simon napszámos ma délelőtt egyik beltéri korcsma helyiségben összeveszett egyik cimborájával. A czivódásból tettelegesség lett és Szekeres oly erős rugást kapott ellenfelétől, hogy alkalmasint belső sérülést szenvedett, mert oly rosszul lett, hogy a mentőknek a kórházba kellett kiszállítaniok.

— **A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idej árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

SZINÉSZET.

A Vándorlegény bemutatója.

Tegnap volt színházunkban a Népszínház »Vándorlegény» című ujdonságának a premierje. A fővárosi közönség és a sajtó hűvösen fogadták a bécsi importot, amint-hogy már ab ovo ellenszével nézünk a bécsi irodalmi és művészeti termékek elé. A politika nem tudja ezt a körülményt eléggé megmagyarázni. Más az izlésünk. És hiszünk magunknak vele, hogy a mienk jobb. Csak arra hivatkozom ezuttal, hogy a »Lili» Bécsben megbukott. Nálunk meg a »Vándorlegény» bukott meg.

A mi ötletesség van benne, annak egy

részét is a szellemes fordítónak, Faragó Jenőnek köszönhetik a szerzők. A fordító egyébként jobb szerző egymaga, mint a darab szerzői együtt. Az egyetlen mulattató jelenet az, amint a veteránna vedlett vándorlegény légből kapott katonai élményeket, háriádákat mesél a herczegnek. Egyebekben szinte kinos az a vergődés, hogy egyetlen gondolatot hogyan mérjenek a három felvonás Prokrasztesz ágyához. Staubingert, a vándorlegényt, hadastyánnak szerződteti Csepű, az erőművész. A herczeg ugyanis meczénása a hadastyánoknak és Csepű így remél némi pénzmagot kicsalni a herczegtől. Így találkozik Staubinger nyomaveszett ideáljával. Oculival. Egy dalról ismernek egymásra, a melyet hat évvel együtt szoktak énekelni. Mikor aztán a herczeg felesége, mert féltékeny Oculira, férjet keres számára, Oculi az udvar hahotája közepett esküszik örök hűséget a «száztíz éves veteránna.» Nagyot bámul aztán mindenki, mikor a veterán leveti a maszkját. A herczeg pedig bosszankodik. De mit törődik vele a gerlepár?

Eysler zenéje bágyadt, szintelen, sablonos. A kíséret és a hangszerelés se mutat semmi eredetiséget. Mindössze Aldor és Gerlaci duettje, a második felvonásban, meg a dobos kuplé (Falussy és Gerlaci) tarthatnak számot népszerűsége. Sikert azok az énekszámok arattak, amelyeket Eysler nem komponált, a betétek. Az egyiket Áldor Juliska a Süsse Mädelből, a másikat Falussy énekelte. Ez utóbbi az Überbrettl egy ügyes műsordarabja, dal a diófáról.

A szereplők mindent megtettek, ami tőlük tellett. Más lapra tartozik aztán, hogy kitől mennyi tellik. Legtöbb Falussytól, aki játék, hanganyag és énektudás tekintetében egykép megállja a helyét. Az énekesnők, még a primadonnák is, nem oly biztosak a dolgukban. Bizony még Áldor Juliskával is megesik néha-néha, hogy egy félhanggal lejjebb vagy feljebb van a kelleténél. A staccatók és fugákhoz Gerlaci hangja nem elég terjedelmes. A mi a játékot illeti, Áldort a nagy gyakorlat teszi mesterré; Gerlaci pedig vele született temperamentumával, charmejával ragadja el a közönséget.

Kellemes Némethné éneke. Igen fess és snájdig Simon Mariska. Minden szerepben ügyesek Mihályfi és Hegyesi. Komikus szerepben meglepően jó volt Fehér Gyula.

Az igazgató és a rendező, Falussy, külsőségek dolgában igyekeztek diadalra segíteni az operettet. És ez a külsőségekben sikerült is. Fáradtságos, érdemes munkát végzett Németh Ignác karmester. s. b.

Szerződések. Boda Ferencz, a társulat tenoristája virágvasárnaptól kezdve a pécsi Nádasdy-féle társulathoz szerződött. — Ugyanoda szerződött Katona Emilia is. — Fonó Gizi megvált a társulattól és általában a színi pályától.

TÖRVÉNYKEZÉS

Verekedő vásárosok.

Lajkó Ferencz, Lajkó Fábán és Trombitás András adai lakosok múlt évi július 26-án a másnapi vásáron eszközlendő bevásárlásokat beszéltek meg az egyik ottani korcsmahelyiségben. Ez alatt jött a terembe Török Gáspár Pál nevű fia társaságában és mindketten provokáló hangon kritizálni kezdték a beszélge-

tőket. Ezek azonban nem hagyták szó nélkül a bántalmazást és visszafeleselgettek. Erre Törökék rájuk támadtak, de a rövidebbet huzzák, mert Lajkóék mindkettőjüket alaposan helybenhagyták. A kir. törvényszék Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt ma megtartott tárgyaláson a sértettek kezdeményező viselkedését enyhítő körülménynek véve, Lajkó Fábiant és Trombitás Andrást súlyos testi sértés vétsége miatt két-két heti fogházra és 20—20 korona pénzbüntetésre, Lajkó Ferenczet pedig 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

LEGUJABB.

A miniszterelnök itthon.

Tiszta István gróf miniszterelnök ma reggel Bécsből Budapestre érkezett.

A mozgósítás czáfolata.

Dr. Peschl közös pénzügyminiszteri tanácsos, ma ama határozott kijelentést tette, hogy a Monarchiában szárnyra kapott mozgósítási hírek nem felelnek meg a valóságnak és kijelenti az is, hogy e czáfolatra magasabb helyről felhatalmazást nyert.

A csikszeredai kerület.

Nagyban folyik a készülődés a közelgő választásokra. György Pál Domokos a Szederkényi frakció, Egyedi Arthur, budapesti szeszgyáros a kormánypart jelöltje. Hir szerint a főispán nagyon buzgólkodik Egyedi érdekében.

Merénylethírek.

Ma Bécsben hire járt, hogy a csár ellen, Brémában pedig, hogy Nikita montenegrói fejedelem ellen merényletet követtek el. Mindkét hirt megczáfolják.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoty és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Február 17. —

Lanyha irányzat és 20 fillérrel olcsóbb áron elkelt 12.000 métermázsa buza.

A többi termények is gyengébben zárultak.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet olcsóbb amerikai jegyzésekre és helyi realizásokra, valamint kényszereladásokra lanyha irányzattal zárult. A forgalom élénk maradt.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	876—873	882—83
Buza okt.	845—843	853—54
Buza apr. 1904	—	—
Rozs októberre	7 5—700	706—07
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	583—581	586—87
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	545—546	550—51
Repce	—	—
repce aug.	11.45—11.55	11.40—50